

Sihtasutus Kutsekoda

KUTSE ANDMISEGA SEOTUD TEGEVUSTE KAARDISTAMINE

Uuring

Koostanud: Janne Järva

Mai 2010

Tallinn

SISUKORD

Sissejuhatus.....	3
Kutse andmisega seotud tegevuste kaardistus.....	4
1. Ettevalmistustööd kutseeksami läbiviimiseks.....	4
2. Taotleja kompetentsuse hindamine	6
3. Kutseeksamitest teavitamine.....	10
4. Osade kaupa kutse andmine.....	11
5. Kutseeksamiks ettevalmistav koolitus	11
Kokkuvõte	14
Lisa 1 - Küsimustiku vastuste kokkuvõte.....	16
Lisa 2 – Küsimustikule vastanute loetelu (kutse nimetused).....	20

Sissejuhatus

Kutse andmist¹ on korraldatud Eestis enam kui kümme aastat. Antud tegevus on reguleeritud Kutseseadusega, mis sisaldab peatükki: kutse andmine².

Töö eesmärk on välja selgitada kutse andmise tänane praktika, st missugused toimingud on võetud kasutusele kutse andmise edukaks läbiviimiseks ning kuivõrd on neid rakendatud erinevate kutse andjate poolt.

Vastava uuringu tulemused aitavad muuta kutse andmist ühtlasemaks, kuna kätkevad endas teavet taotleja kompetentsuse hindamisviiside, välja töötatud dokumentide jm uuringus sisalduva info kohta, mis võib osutada kutse andjale toetavaks täiendmaterjaliks oma edasises tegevuses. Lisaks pakub uuring võimalust võrrelda erinevate kutse andjate kogemusi sellel maastikul.

Uuringus on kasutatud andmekogumise ja tulemuste tõlgendamise meetodeid, mille abil saadi vajalikud lähteandmed. Selleks koostati uuritavat valdkonda käsitlev küsimustik³, mille sisu määramisel andsid nõu Kutsekoja koordinaatorid.

Uuring sisaldab järgmisi teemasid:

- ettevalmistustööd kutseeksami läbiviimiseks;
- kutse taotleja kompetentsuse hindamine;
- kutseeksamitest teavitamine;
- osade kaupa kutse andmise võimalikkus;
- teadlikkus täiskasvanute täienduskoolituse riikliku koolitustellimuse raames kutseeksamiks ettevalmistavast koolitusest.

Kutse andmisega seotud uuring viidi läbi ajavahemikul 1.-12.aprill 2010. a. Küsimustik⁴ saadeti 80nele kutse andjale, kellest vastas 62 ehk 77,5%⁵.

---

¹ Kutse andmine on kutset taotleva isiku kutsekompetentsuse kutsestandardis nimetatud nõuetele vastavuse hindamine, mille tulemusena väljastatakse taotlejale kutsetunnistus.

² Vt Eesti Vabariigi Kutseseaduse 3.pt ([RT I 2008, 24, 156](#)), kättesaadav <http://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=13147615>.

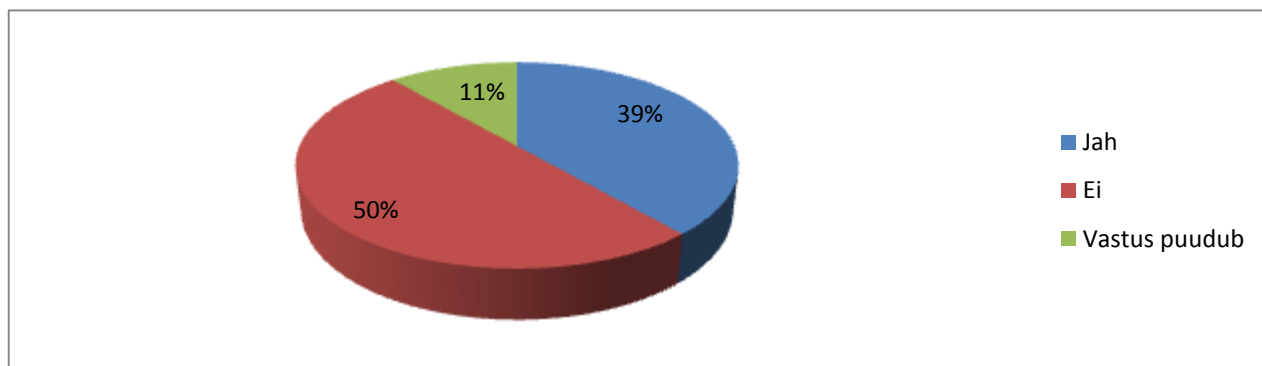
³ Vt töö lisa 1, mis sisaldab küsimusi koos vastuste koondtabeliga.

⁴ Küsimustik tuli täita anonüümselt veebi keskkonnas.

⁵ Vt töö lisa 2, mis sisaldab vastanute kutsete nimetusi.

Kutse andmisega seotud tegevuste kaardistus

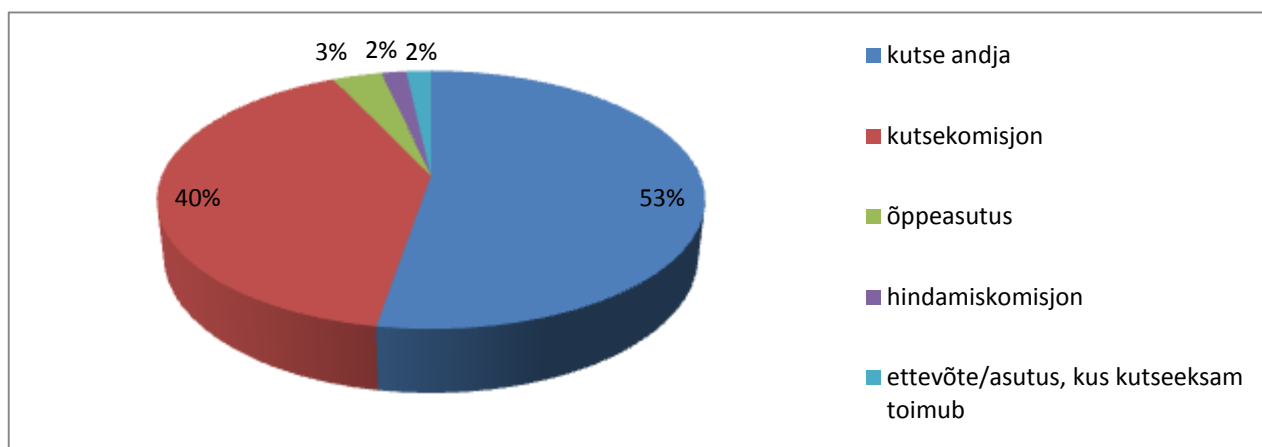
Kutse andjate seas läbiviidud uuringutulemused näitavad, et **kutseeksam ja kutseõppeasutuse lõpueksam** toimuvad **eraldi eksamitena** - 31 vastajat (50%) ja **ühitatult**⁶ 24 vastajat (s.o 38,7%) (vt joonis 1).

Joonis 1. Kas kutseeksam ja kutseõppeasutuse lõpueksam on ühildatud?

1. Ettevalmistustööd kutseeksami läbiviimiseks

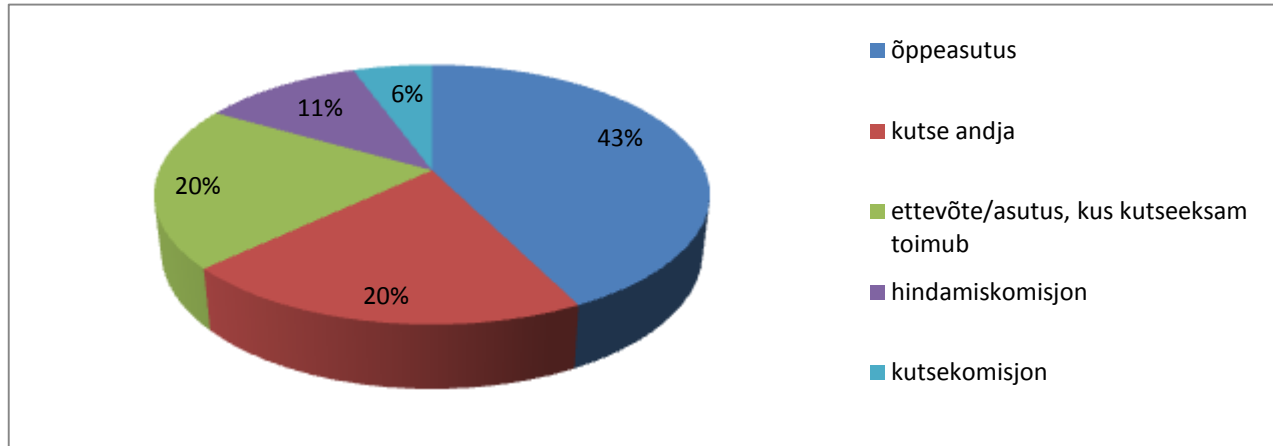
Edasi vaatame, milliseid **ettevalmistustöid** peetakse vajalikuks kutseeksami läbiviimiseks ning kes seda **teostavad**. 57 vastajat (91,9%) pidas vajalikuks **hindamiskomisjoni kokkukutsumist** ning enamnimetatud teostajad olid kutse andja (30) ja kutsekomisjon (23) (vt joonis 2).

Joonis 2. Hindamiskomisjoni kokkukutsumine

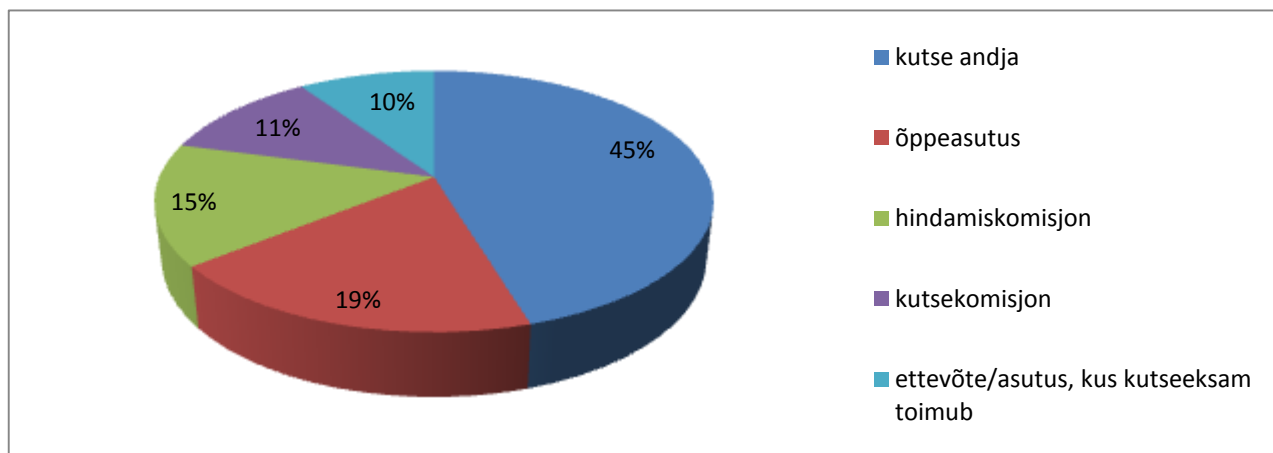
⁶ St toimub ühe eksamina.

54 kutse andjat (87%) märkisid, et **eksamiruumide ettevalmistamisega** tegelevad rohkem õppeasutused (23). Võrdset 11 korda on valitud vastusevariante: kutse andja ja ettevõtte/asutus, kus eksam toimub (vt joonis 3).

Joonis 3. Eksamiruumide ettevalmistamine

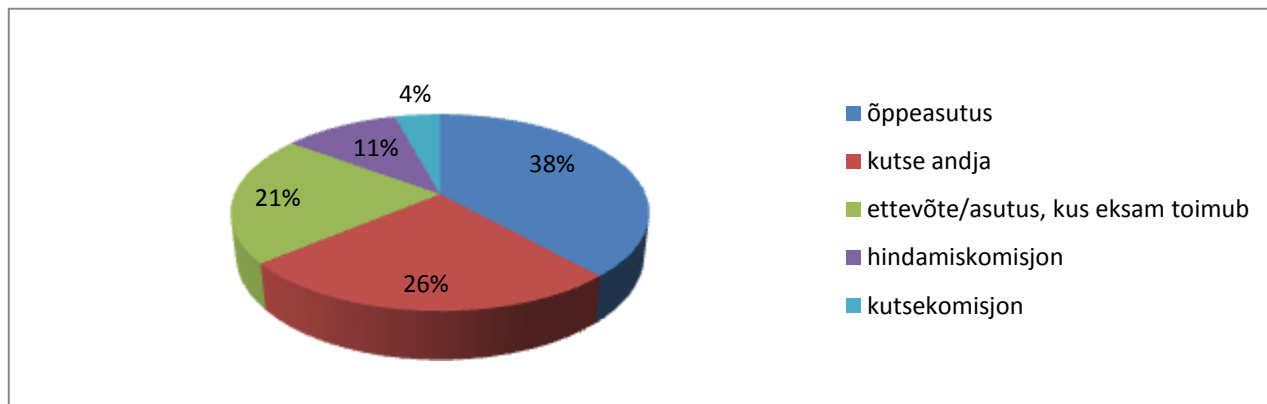
53 kutse andjat (85,4%) mainisid, et **eksamimaterjalide paljundamine** on üks kutseeksami läbiviimiseks vajalikke toiminguid, mida teostab suurel määral kutse andja (24). Õppeasutuse (10) ja hindamiskomisjoni (8) märkimise sagedus on oluliselt madalam (vt joonis 4).

Joonis 4. Eksamimaterjalide paljundamine

Seadmete ja töövahendite ettevalmistamist peavad vajalikuks 47 kutse andjat (s.o 75,8%). Neist 18 on märkinud teostajaks õppeasutuse, 12 kutse andja ja 10 ettevõtte/asutuse, kus eksam toimub (vt joonis 5).

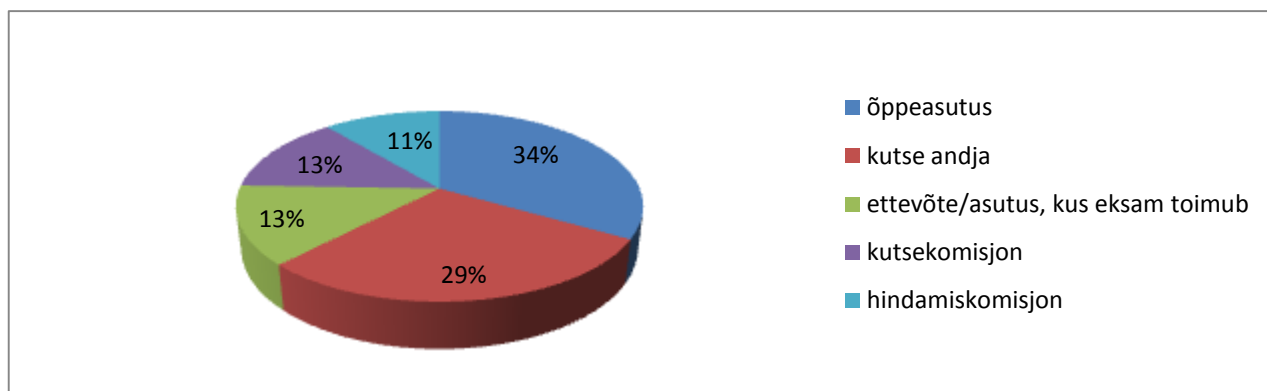
Lisatud on, et seadmete/töövahendite ettevalmistusega tegeleb peale kutse andja ka õppeasutus ja hindamiskomisjon, nt autotehnika kutse puhul.

Joonis 5. Seadmete/töövahendite ettevalmistamine

45 kutse andjat (72,5%) nimetavad kutseeksami üheks ettevalmistustööks **materjalide hankimist praktilise eksami läbiviimiseks**. Õppeasutust on maininud 15 vastajat, kutse andjat 13 (vt joonis 6).

Esitatud vastuseid on täiendatud järgmiste tegevustega: testi välja töötamine, praktiliste videoülesannete ettevalmistamine, nt füsioterapeut.

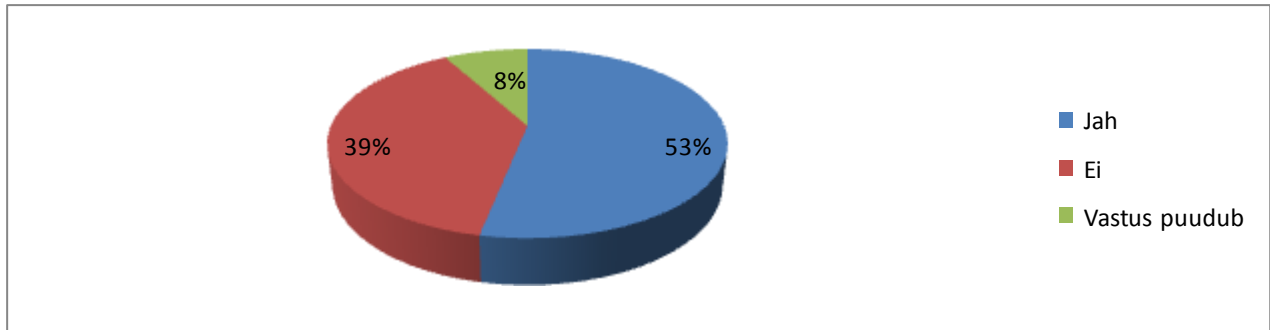

Joonis 6. Materjalide hankimine praktilise eksami läbiviimiseks

2. Taotleja kompetentsuse hindamine

Suur osa kutse andjaid (67,7%) märkisid, et **kutsekomisjon moodustab hindamiskomisjoni**. 29% vastanutest kirjutasid, et selleks on kutset andva organi juht või esindaja ning 3,2% nimetasid õppeasutust⁷. Lisaks saame teada läbiviidud küsitluse vastustest seda, et **hindamiskomisjoni moodustamiseks on välja töötatud nõuded komisjoniliikmetele** 33 kutse andja poolt. 24 ei ole mainitud nõudeid koostanud (vt joonis 7).

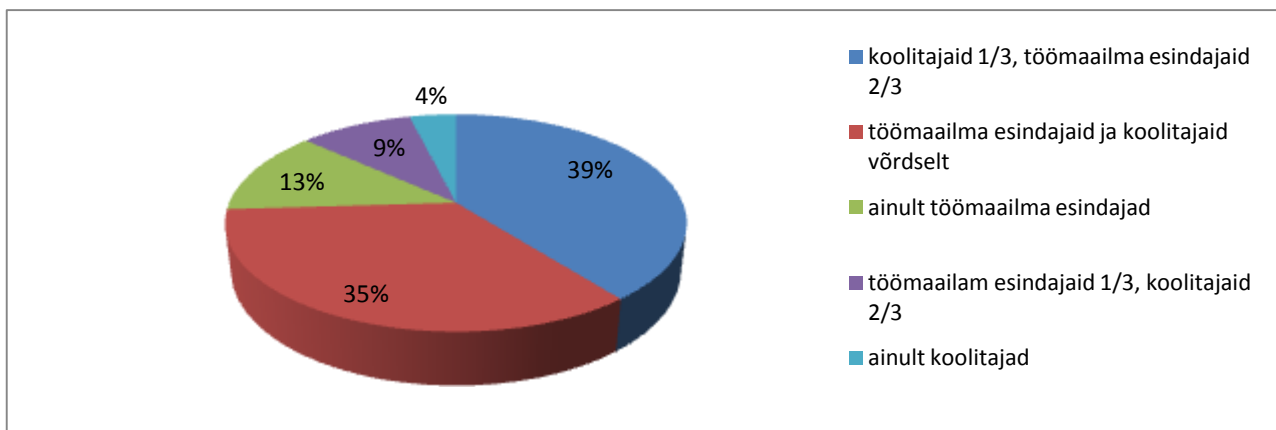
⁷ Välja tasub tuua asjaolu, et Kutseseaduse § 18 lg 2 p-s 4 on märgitud: „kutsekomisjon nimetab vajaduse korral hindamiskomisjoni(d).“

Joonis 7. Kas hindamiskomisjoni moodustamiseks on välja töötatud nõuded komisjoniliikmetele?

Küsimusele **Milline on hindamiskomisjoni koosseis?** vastasid 25 kutse andjat: **koolitajaid 1/3, töömaailma esindajaid 2/3**. Veidi vähem oli neid (22), kes valisid vastusevariandi: **võrdselt töömaailma esindajad ja koolitajad**. Ülejäänud vastused jagunesid järgmiselt:

- ainult töömaailma esindajad – 8;
- töömaailma esindajaid 1/3, koolitajaid 2/3 – 6;
- ainult koolitajad – 3 (vt joonis 8).

Joonis 8. Hindamiskomisjoni koosseis

Uuring peegeldab erinevaid kutseeksamil kasutatavaid **taotleja kompetentsuse hindamisviise**, millest kõige populaarsemad võib leida siit:

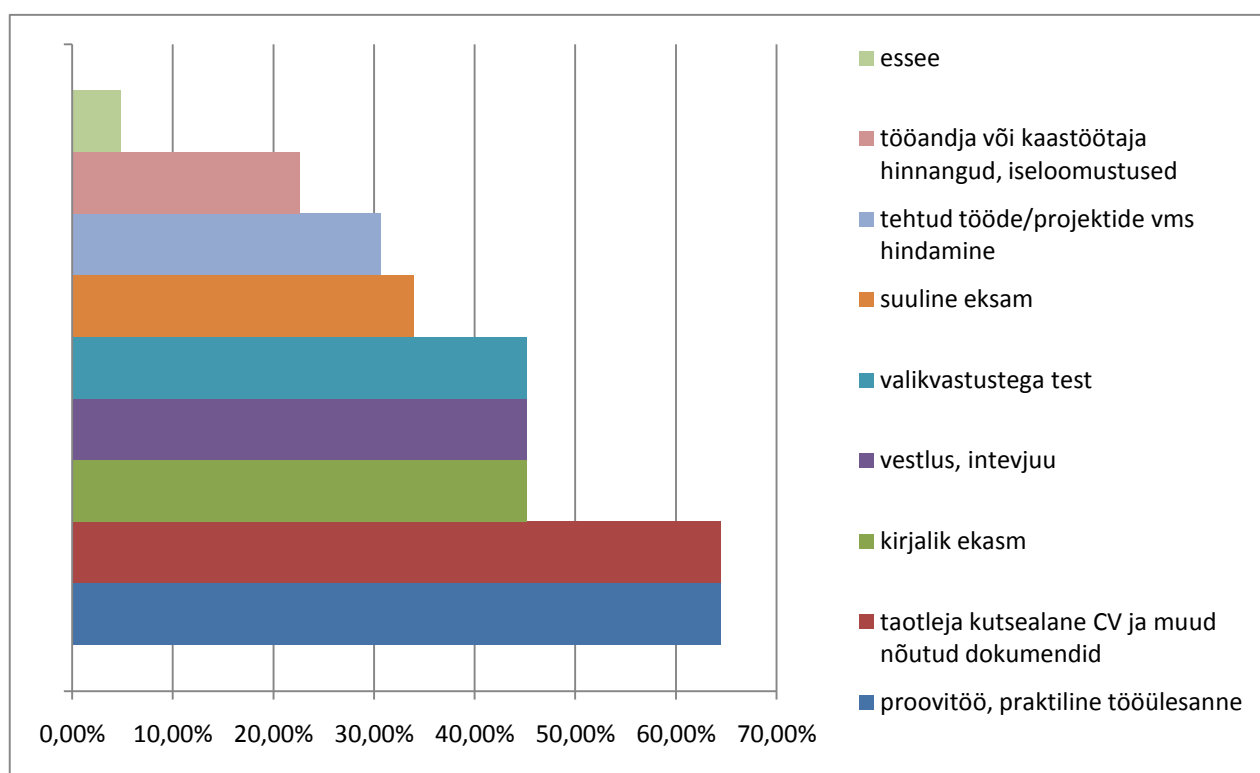
- **proovitöö, praktiline tööülesanne** – 40 vastajat (64,5%) ning

- **taotleja kutsealane CV⁸ ja muud nõutud dokumendid** – samuti 40 vastajat⁹.

Ühepalju, s.o 28 korda (45,2%), mainiti kirjalikku eksamit, vestlust/intervjuud ja valikvastustega testi (vt joonis 9).

Lisaks märgiti suulist eksamit 21 vastaja poolt (33,9%), tehtud tööde/projektide vms hindamist 19 (30,6%), tööandja või kaastöötaja hinnanguid, iseloomustusi 14 (22,6%) ning esseesid 3 (4,8%).

Küsimustikule vastajad soovisid valikvastuseid täiendada järgmiste hindamisviisidega: tööanalüüs, videodemo, referaat, uurimistöö, vaatlemine, veebipõhine test, praktilise tõlkesituatsiooni esitamine DVD-l.

Joonis 9. Taotleja kompetentsuse hindamisviisid

Kutse taset ja hindamisviisi polnud võimalik usaldusväärselt omavahel selles uuringus võrrelda, kuna mitmel kutse nimetusel puudus taseme number ja 15 vastajat olid unustanud kutse nimetuse sootuks märkimata (vt lisa 2). Kindlasti tuleb seda teha järgmises uuringus.

⁸ S.o taotleja CV, mis kajastab konkreetset kutsealast tegevust.

⁹ Antud küsimuse puhul oli võimalus valida mitu vastusevarianti.

Kui heita pilk kutse andja poolt märgitud hindamisviiside kombinatsioonidele/loetelule, siis võib esile tuua mõned populaarsemad¹⁰:

- proovitöö/praktiline tööülesanne ning taotleja kutsealane CV ja muud nõutud dokumendid (24 vastajat);
- proovitöö/praktiline tööülesanne ning vestlus, intervjuu (22 vastajat);
- taotleja kutsealane CV ja muud nõutud dokumendid ning vestlus, intervjuu (19 vastajat);
- proovitöö/praktiline tööülesanne ning valikvastustega test (17 vastajat).

Arvuliselt võib täheldada, et kõige enam on kasutusel kolm hindamisviisi¹¹ - 18 vastajat. Neli hindamisviisi on märkinud 13 ja kahte eelistavad 12 vastanut.

Kolmel vastajal on kutseksamil kasutusel üks hindamismeetod¹². Kaks vastanut kasutavad selleks taotleja kutsealast CV-d ja muid nõutud dokumente ning üks - tööandja või kaastöötaja hinnanguid, iseloomustusi.

Küsimustiku vastustest ilmneb, et **kutseeksami korraldamiseks ja taotleja kompetentsuse hindamiseks** on välja töötatud allpool esitatud dokumendid¹³:

- **eksami läbiviimise kord** – 45 vastajat (72,6%);
- **eksamiküsimused** - 45 vastajat (72,6%);
- hindamisjuhend – 43 (69,4%);
- blanketid/vormid – 37 (59,7%);
- praktilise töö läbiviimise kord – 30 (48,4%) (vt joonis 10).

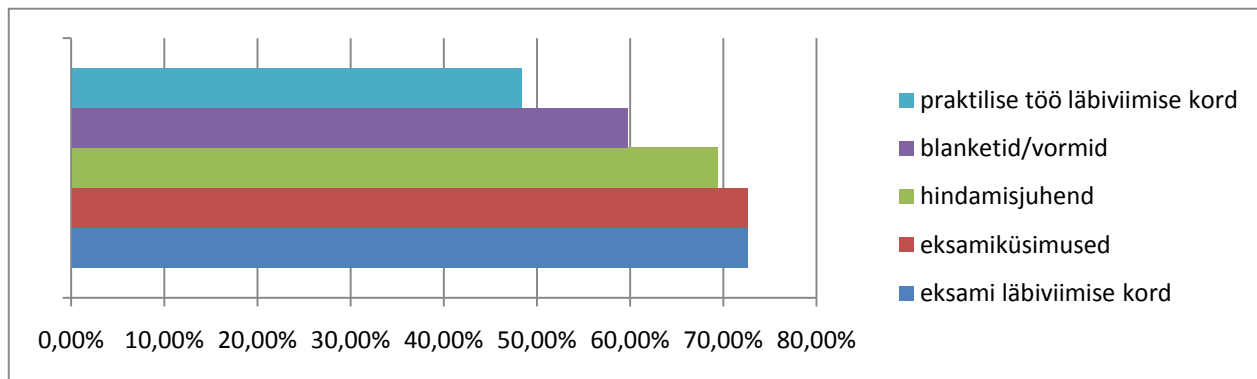
---

¹⁰ Seda, kas kutse andja kasutab kõiki neid hindamisviise ühe kutseeksami jooksul või valib neist konkreetse, antud küsimustik välja ei selgita. Järgmises uuringus tuleb seda kindlasti küsida.

¹¹ Need on vastajatel erinevad, kuid 13 kutse andjat kasutavad järgmisi hindamisviise: 1) proovitöö/praktiline tööülesanne; 2) kirjalik eksam; 3) taotleja kutsealane CV ja muud nõutud dokumendid.

¹² Need vastajad pole lisanud ühtegi hindamisviisi ka vastusevariandi *muu* alla.

¹³ Selle küsimuse puhul oli võimalus valida mitu vastusevarianti.

Joonis 10. Kutseeksami korraldamiseks ja taotleja kompetentsuse hindamiseks väljatöötatud dokumendid

Loetletud dokumentide nimekirja täiendati kutse andjate poolt järgmiselt: kompetentside kirjeldused, intervjuu/arenguvestluse skeem, juhendatud praktika hindamise vorm, kutsestandard.

15 kutse andjat on välja töötanud kõik küsimustikus esitatud viis dokumenti¹⁴. Kutseeksami korraldamiseks ja taotleja kompetentsuse hindamiseks on kolm kutse andjat välja töötanud ainult ühe dokumendi. Kahel neist on blanketid ja vormid ning ühel hindamisjuhend¹⁵.

Kui uurida **hindamisviiside ja väljatöötatud dokumentide omavahelist seost**, siis võib täheldada, et 40st kutse andjast, kes nimetasid üheks hindamisviisiks proovitööd/praktilist tööülesannet, on koostanud praktilise töö läbiviimise korra 27 (67,5%).

Vastavaid **dokumente töötavad välja peamiselt kutse andjad** – 45 vastanut (s.o 72,6%). Lisaks kaks õppeasutust.

3. Kutseeksamitest teavitamine

Uuringu tulemused viitavad sellele, et 88,7% kutse andjatest **teavitavad toimuvatest kutseeksamitest** kutse andja veebilehel. Oluliselt vähem võib leida vastavat infot õppeasutuste veebilehelt – 32,2% vastajatest. Ajalehes avaldatakse kutseeksamite kohta teavet harva, st 6,4% vastajatest.

Järgnevalt on esitatud erinevad võimalused (praktika), kuidas kutseeksamite teavet edastatakse:

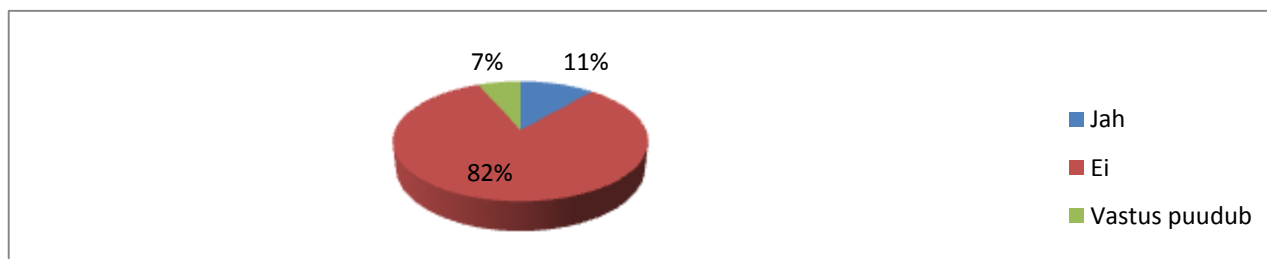
¹⁴ Vt eelmisel lk paiknevat hindamisviiside loetelu.

¹⁵ Ka need vastajad ei ole märkinud vastusevariandi *muu* alla teatud dokumente lisaks.

meililisti kaudu; info edastus ka asutustele; ühingu uudiskirjas; ajakirjades, meiliteated õppeasutustele; suuline kutse; töötute koolitusel; logistikaportaalis; e-mailiga kutseühingu liikmetele; koolitustel, konverentsidel, infopäevadel, erialaõpetajate ja koolidega otse suheldes; Info õppeasutuste seinal.

4. Osade kaupa kutse andmine

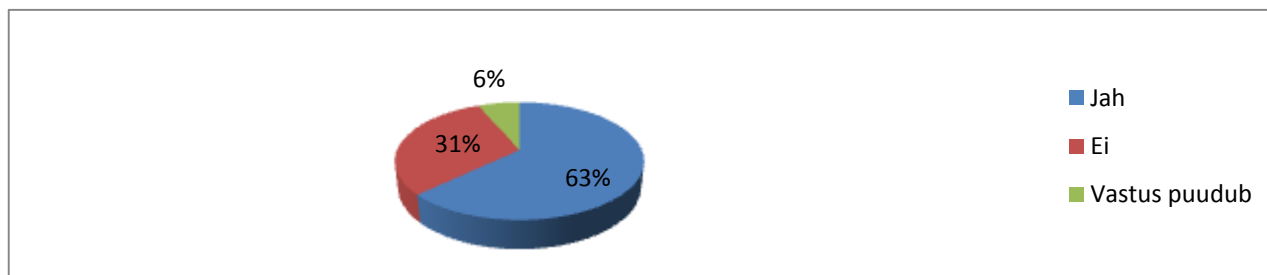
Uurides, kas **konkreetses valdkonnas/kutsealal on võimalik taotleda kutset osade kaupa**, vastati enamasti eitavalt. Seitse vastajat kinnitasid nimetatud võimalust (vt joonis 11)¹⁶.

Joonis 11. Kas teie valdkonnas/kutsealal on võimalik taotleda kutset osade kaupa?

5. Kutseeksamiks ettevalmistav koolitus

Lisaks eelpool esitatud andmetele, mis on seotud kutse andmisega, oli mõistlik hankida selle küsimustiku abil tagasisidet **täiskasvanute täienduskoolituse riikliku koolitustellimuse (RKT) raames kutseeksamiks ettevalmistava koolituse teadlikkuse kohta**. Vastused näitavad, et ligi 2/3 kutse andjatest on teadlikud nimetatud koolitustest (63%)¹⁷ ning 1/3 vastasid sellele küsimusele eitavalt (vt joonis 12).

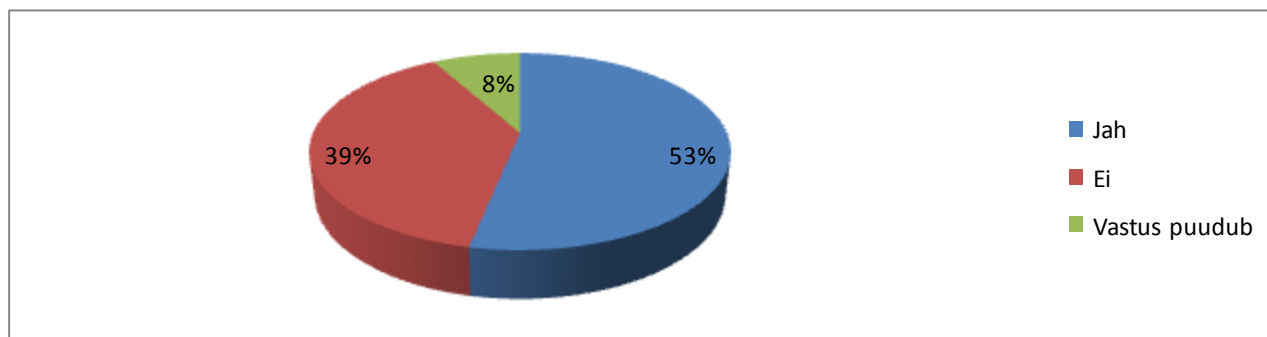

Joonis 12. Kas olete teadlik, et mõnede kutsete puhul pakutakse täiskasvanute RKT raames kutseeksamiks ettevalmistavat koolitust?

¹⁶ Seda, kas nimetatud kutsetel ka realselt osade kaupa kutse andmine toimub, antud uuring välja ei selgita.

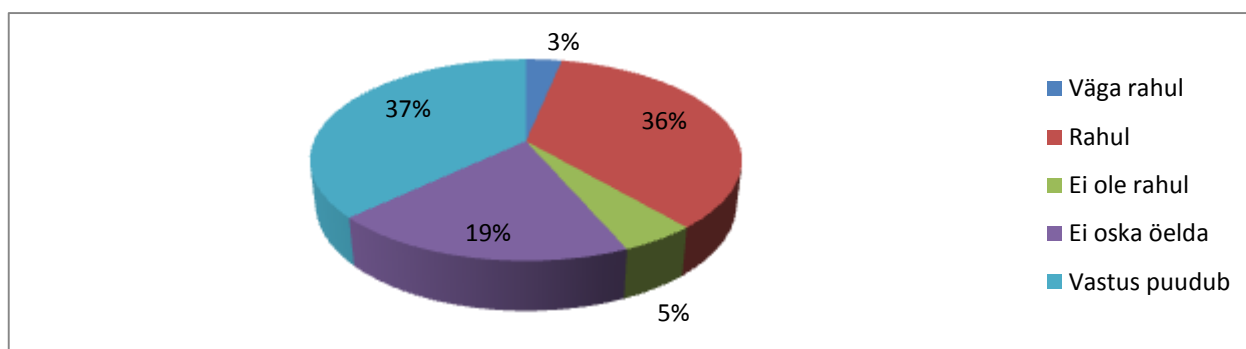
¹⁷ See küsimus võib olla mitmeti mõistetav, mistõttu on võimalus, et osad vastajad on mõelnud nimetatud koolituste all ka muid kutseeksamiks ettevalmistavaid koolitusi.

Küsimusele *Kas olete (kutsekomisjon) teinud õppeasutusega koostööd vastavate täienduskoolituste õppekavade koostamisel või andnud omapoolse kinnituse õppekava sobivuse kohta (vastavus kutsestandardile)?* laekus jaatavaid vastuseid 33 ning 24 kirjutasid, et nad ei ole teinud õppeasutustega koostööd antud küsimuses (vt joonis 13).

Joonis 13. Kas olete (kutsekomisjon) teinud õppeasutusega koostööd vastavate täienduskoolituste õppekavade koostamisel või andnud omapoolse kinnituse õppekava sobivuse kohta?

Rahulolu kutseeksamiks ettevalmistava koolitusega¹⁸ oli võimalik väljendada järgmiste vastusevariantidega: väga rahul - 2; rahul – 22; ei ole rahul – 3 ja ei oska öelda – 12 (vt joonis 14).

Joonis 14. Kui teie poolt antava kutse puhul toimub ülalnimetatud koolitus, kuidas olete rahul vastava ettevalmistusega?

Nimetatud küsimuse vastuse juurde oli võimalik kirjutada ka põhjendus, miks ollakse rahul (või mitte) niisuguste koolitustega. Tuleb märkida, et pakutud võimalust kasutas umbes 1/3 vastajatest (24), millest omakorda enam kui pooled lisasid pigem täiendavat teavet sedasorti koolituste kohta. Allpool leiate mõne kutse andja selgituse vastavate koolitustega rahulolu kohta:

¹⁸ Sellele sai vastata kutse andja, kelle poolt antava kutse puhul toimub vastav koolitus.

- ✓ Rahulolu sõltub koolitajast. On ka selliseid, kellega pole rahul (uued tegijad). Olukord on läinud paremaks;
- ✓ Väga rahul, kuna sellega tegelevad ikkagi õpetajad, kes on ise asja sees;
- ✓ Kutsetaotlejad, kes on läbinud koolituse, saavad eksamil hakkama;
- ✓ Praktilise töö ettevalmistus on tagasihoidlik. Kõrgkoolide kaasamine on tõstnud üldainete koolitustaset;
- ✓ Rahul on keskmine vastus, kuna osade õppeasutuste ettevalmistustööga olen väga rahul ja teiste õppeasutuste ettevalmistustööga ei ole rahul, olen kokku puutunud puudulikult täidetud ettevalmistusega;
- ✓ Teleoperaatoritele ei ole koolitused täiel määral suunatud (põhiline rõhk filmioperaatoritel);
- ✓ Kui kutse andjalt hangitakse vajalikku infot ja kasutatakse seda koolitustel, tagasisidet ei ole edastatud.

Antud teema kokkuvõtteks võib öelda, et üle poolte kutse andjatest on teadlikud kutseõppeasutuse juures toimuvatest täiendkoolitustest, mis on riigi poolt rahastatud. Siinkohal tuleb märkida, et seda küsimust võidi tõlgendada erinevalt, kuna selgitustest ilmneb, et mitmed kutse andjad on viidanud kutseeksamiks ettevalmistavatele koolitustele, mida korraldavad koolitusfirmad.

Välja võib tuua ka asjaolu, et veidi vähem on neid, kellelt on nõu ja koostööd palutud seoses konkreetse koolituse sisu koostamisega. Rahulolu kutseeksamiks ettevalmistava koolitusega väljendasid vähem kui pooled kutse andjad.

Kokkuvõte

Uuringu tulemused peegeldavad mitmesuguseid kutse andmisega seotud tegevusi, mida rakendatakse erinevate kutse andjate poolt. Vastav praktika on enamasti sarnane, kuid paiguti võib täheldada võrdlemisi suuri erinevusi, mida käsitletakse ka allpool esitatavates järeldustes.

Küsitluse vastuste põhjal võib öelda, et täna toimuvad kutseksam ja kutseõppeasutuse lõpueksam - väikese ülekaaluga - eraldi eksamitena. Mõistlik on liikuda nende kahe eksami ühitamise suunas, mis võimaldaks hoida kokku erinevaid ressursse, nii inimesi kui ka finantse.

Valdav osa kutse andjaid märkis, et kutsekomisjon moodustab (nimetab) hindamiskomisjoni, nagu sätestatud Kutseseaduses. Samas ei saa tähelepanuta jätta kutse andjaid, kes vastasid teisiti. Kindlasti tuleb lähemalt uurida, mis põhjusel on 1/3 vastanud esimestest erinevalt.

Veidi enam kui pooled kutse andjad on hindamiskomisjoni moodustamiseks välja töötanud nõuded komisjoniliikmetele, mis peaksid tagama vastavates komisjonides asjatundlike liikmete olemasolu ning seeläbi pakkuma kõrgemat hindamise kvaliteeti.

Ülekaalukas osa vastajatest nimetasid hindamiskomisjoni koosseisuks kahte järgmist kombinatsiooni: a) koolitajaid 1/3, töömaailma esindajaid 2/3; b) võrdselt töömaailma esindajaid ja koolitajaid. Nende vastuste alusel võib järeldada, et hetkel toimivate hindamiskomisjonide liikmetel on olemas vajalik kompetentsus, seda nii töömaailma kui ka kooli poolt vaadatuna.

Kõige populaarsemad taotleja kompetentsuse hindamisviisid on proovitöö, praktiline tööülesanne ning taotleja kutsealane CV ja muud nõutud dokumendid. Enamik kutse andjaid on välja töötanud dokumendid kutseeksami korraldamiseks ja taotleja kompetentsuse hindamiseks. Peamisteks dokumentideks on eksami läbiviimise kord ja eksamiküsimused, lisaks hindamisjuhend. Parema ülevaate saamiseks antud teemal tuleks olemasolevaid kutse andmise ja hindamisega seotud dokumente põhjalikumalt analüüsida, mis näitaksid, kas kasutatavad hindamisviisid on dokumentidega kooskõlas ning kui täpselt on iga kompetentsi hindamine määratletud.

Kutse andja teavitab toimuvatest kutseeksamitest peamiselt oma veebilehel. Sellest uuringust on võimalik leida arvukalt kutse andjate poolt üles tähendatud näiteid potentsiaalsetest infokanalitest.

Küsitletute vastused võimaldavad väita, et osade kaupa kutse andmine on täna Eestis väga tagasihoidlik, vaid seitsme kutse puhul on see hetkel võimalik. Arvestades tööturu vajadusi, võiksid need näitajad olla kõrgemad, mistõttu on tarvilik leida enam võimalusi osade kaupa kutse andmise korraldamiseks.

Uuringust selgus, et üle poolte kutse andjatest on teadlikud täiskasvanute täienduskoolituse riikliku koolitustellimuse raames mõnede kutsete puhul pakutavatest kutseeksamiteks ettevalmistavatest koolitustest. Selle vastuse puhul jääb teatav kahtlus, kas kutse andjad mõtlesid kutseõppeasutuse juures toimuvaid täiendkoolitusi, mida rahastatakse riigi poolt või pidasid nad silmas kutseeksamiks ettevalmistavat koolitust, mida pakuvad erinevad koolitusasutused. Ligikaudu pooled kutse andjad märkisid, et nad on teinud õppeasutusega koostööd vastavate täienduskoolituse õppekavade koostamisel või on andnud omapoolse kinnituse õppekava sobivusest (kutsestandardile vastavuse kohta). Rahulolu mainitud koolituste suhtes näitasid üles alla poolte vastanutest.

Kokkuvõtteks võib öelda, et kutse andmisega seotud tegevuste kaardistamine ning nende analüüsimine on vajalik antud toimingute tugevuste ja kitsaskohtade välja selgitamiseks, mida tuleks läbi viia ka edaspidi. Märkamata ei tohiks jätta häid kogemusi, millest võiksid kutse andjad õppida ja kasu saada. Tähelepanu tuleks pöörata uuringus ilmnenu puudustele ning koostada tegevuskava nende kõrvaldamiseks.

Lisa 1 - Küsimustiku vastuste kokkuvõte

12.aprilli seisuga laekus 62 vastust

KÜSIMUS	VASTUSED			MÄRKUSED
Kas kutseksam ja kutseõppeasutuse lõpueksam on ühildatud (toimub ühe eksamina)?	JAH - 24	EI - 31	7 ei vastanud	
Kes moodustab hindamiskomisjoni?	kutsekomisjon - 42			
	kutset andva organi juht/esindaja - 18			
	õppeasutus - 2			
	muu	tööandjate ja õppeasutuste esindajad		s.h 3 vastanut märkisid kaks esimest vastusevarianti
Kas hindamiskomisjoni moodustamiseks on välja töötatud nõuded komisjoniliikmetele?	JAH - 33	EI - 24	4 ei vastanud	
Milline on hindamiskomisjoni koosseis (ligilähedane suhe)?	koolitajaid 1/3, töömaailma esindajaid 2/3 - 25			
	töömaailma esindajaid ja koolitajaid võrdselt - 22			
	ainult töömaailma esindajad - 8			
	töömaailma esindajaid 1/3, koolitajaid 2/3 - 6			
	ainult koolitajad - 3 suhtlemistreenerid, tantsuspetsialist			
Milliseid taotleja kompetentsuse hindamisviise kasutatakse teie kutseala kutseksamitel?	proovitöö, praktiline tööülesanne - 40			

	taotleja kutsealane CV ja muud nõutud dokumendid - 40			Muu-tööanalüüs; videodemo; referaat; uurimustöö; vaatlemine; veebipõhine test; kirjalik kodutöö planeerimise kohta; praktilise tõlkesituatsiooni esitamine DVD-l.
	kirjalik eksam - 28			
	vestlus, intervjuu - 28			
	valikvastustega test - 28			
	suuline eksam - 21			
	tehtud tööde/projektide vms hindamine - 19			
	tööandja või kaastöötaja hinnangud, iseloomustused - 14			
	essee - 3			
Missugused dokumendid on välja töötatud kutseeksami korraldamiseks ja taotleja kompetentsuse hindamiseks?	eksami läbiviimise kord - 45			Muu - igaks eksamiks valmistatakse uued eksami küsimused; kompetentside kirjeldused; intervjuu/arenguvestluse skeem; juhendatud praktika hindamise vorm; kutsestandard
	eksamiküsimused - 45			
	hindamisjuhend - 43			
	blanketid/vormid - 37			
	praktilise töö läbiviimise kord - 30			
Kes korraldab nende dokumentide väljatöötamise?	kutse andja - 45	õppeasutuss - 2	15 ei vastanud	

Millised ettevalmistustööd on vajalikud kutseeksami läbiviimiseks?	materjalide hankimine praktilise eksami läbiviimiseks	õppeasutus -15; kutse andja-13; ettevõtte/asutus, kus eksam toimub-6; kutsekomisjon-6; hindamiskomisjon-5	17 ei vastanud	Muu -testi väljatöötamine. Aruannete, referaatide ja uurimustööde lugemine. Praktiliste videoülesannete ettevalmistamine (füsioterapeut).
	eksamimaterjalide paljundamine	kutse andja-24; õppeasutus -10; hindamiskomisjon-8; kutsekomisjon-6; ettevõtte/asutus ... - 5	9 ei vastanud	
	seadmete/töövahendite ettevalmistamine	õppeasutus -18; kutse andja-12; ettevõtte/asutus...-10; hindamiskomisjon-5; kutsekomisjon-2	15 ei vastanud	Muu - Seadmete/töövahendite ettevalmistusega tegeleb peale kutse andja ka õppeasutus ja hindamiskomisjon (autotehnik)
	eksamiruumi ettevalmistamine	õppeasutus -23; kutse andja-11; ettevõtte/asutus ...-11; hindamiskomisjon-6; kutsekomisjon-3	8 ei vastanud	Muu -kõik, mis seondub eksamite läbi viimisega, on KA vastustusel koos komisjoniga (puhastusteenindus)
	hindamiskomisjoni kokkukutsumine	kutse andja-30; kutsekomisjon-23; õppeasutus -2; hindamiskomisjon-1; ettevõtte/asutus ...-1	5 ei vastanud	

Kus teavitata toimuvatest kutseeksamitest?	kutse andja veebilehel-55			Muu - meililisti kaudu; Info edastus ka asutustele; ühingu uudiskirjas; ajakirjades, meiliteated õppeasutustele; suuline kutse; töötute koolitusel; logistikaportaalis; e-mailiga kutseühingu liikmetele; Koolitustel, konverentsidel, infopäevadel, erialaõpetajate ja koolidega otse suheldes; Info õppeasutuste seinal.
	õppeasutuse veebilehel-20			
	ajalehes-4			
Kas teie valdkonnas/kutsealal on võimalik taotleda kutset osade kaupa?	JAH-7: geodeet; kokk I, II, III; Hotelliteenindaja I, II; Baarman I, II; insener, dipl.ins, vol. Insener; Puhastustööde juht III, puhastusteenindaja II.	EI-51	4 ei vastanud	
Kas olete teadlik, et mõnede kutsete puhul pakutakse täiskasvanute täiendkoolituse riikliku koolitustellimuse raames kutseeksamiks ettevalmistavat koolitust?	JAH-39	EI - 19	4 ei vastanud	
Kas olete (kutsekomisjon) teinud õppeasutusega koostööd vastavate täiendkoolituste õppekavade koostamisel või andnud omapoolse kinnituse õppekava sobivuse kohta (vastavuse kohta kutsestandardile)?	JAH - 33	EI - 24	5 ei vastanud	
Kui teie poolt antava kutse puhul toimub ülanimetatud koolitus, kuidas olete rahul vastava ettevalmistusega?	Väga rahul - 2	Rahul - 22	Ei ole rahul - 3	Ei oska öelda - 12; 23 ei vastanud

Lisa 2 – Küsimustikule vastanute loetelu¹⁹ (kutse nimetused)²⁰

Arhitekt III, Volitatud arhitekt IV ja V	Külmamehaanik I
Automaaler I	Küünetehnik
Automaatik	Lapsehoidja II
Autoplekksepp I	Maakorraldaja
Autotehnik I, II	Massaažiterapeut II, III
Baarman I	Massöör I, II, III
Dokumendihaldur IV, V	Müüja I, II
Elektrik	Nõrkvoolupaigaldaja
Energiaaudiitor	Pagar
Energiamärgise väljastaja	Palkmaja ehitaja
Farmatseut III, IV, V	Personalitöö valdkonna kutseeksam
Fotograaf I, II	Piirivalveametnik I-V
Füsioterapeut III, IV, V	Puhastusteenindaja I, II
Geodeet	Puhastustöödejuht III
Hindaja assistent III	Päästeinspektor III, IV
Hotelliteenindaja I, II	Päästekorraldaja II, III
Juhiabi III, IV	Päästespetsialist III
Juuksur	Päästja I, II
Karjäärinõustaja IV, V	Raamatupidaja assistent I
Kaubakäsitleja I, II	Raamatupidaja II
Kelner I	Raudtee valdkonna kutsed
Kinnisvara hindaja IV	Sekretär I, II

¹⁹ Loetelus sisalduvad kutse nimetused on esitatud muutmata kujul, st töö autor pole lisanud puuduvat kutse taset või täpsemat kutse nimetust.

²⁰ 15 vastajat jätsid kutse nimetuse märkimata.

Kinnisvaramaakler III

Kliiniline psühholoog

Kokk I, II, III

Kondiiter

Konservaator III, IV, V

Konsultant

Koorijuht III, IV, V

Kosmeetik

Käsitsi palkmaja ehitaja

Spordimassöör II, III

Suhtlemistreener III, IV, V

Tantsuspetsialist III, IV, V

Transpordi ja Teede Ühingu kutsed

Teleoperaator I-IV

Tervisedendaja

Tisler I, II, III

Vara hindaja V

Veokorraldaja III

Viipekeeletõlk